ПОГОДЖУЮ:

Заступник Голови
Фонду державного майна України

Ганна МАТИС

28 жовтня 2026 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ:

Президент ПВНЗ
«Міжнародний інститут бізнесу»

Олександр САВЧЕНКО

12 жовтня 2026 р.

СПЕЦІАЛЬНА ТЕМАТИЧНА ПРОГРАМА НАВЧАННЯ *«ВІРТУАЛЬНІ АКТИВИ В ПРАКТИЦІ ОЦІНЮВАЧА: ТЕХНОЛОГІЯ, ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ, МЕТОДОЛОГІЯ ОЦІНКИ»*

I. ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО ПРОГРАМУ

Назва програми:	Спеціальна тематична програма навчання «Віртуальні активи в практиці оцінювача: технологія, правове регулювання, методологія оцінки»
Напрям:	напрям 3 – «Оцінка бізнесу, інтересів у бізнесі, фінансових інструментів та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності»
Рівень:	програма підвищення кваліфікації (неформальна освіта)
Рік розробки:	2026 рік
Документ, що видається:	Сертифікат про навчання
Категорія слухачів:	Оцінювачі, які мають КСО: - за напрямом 3 «Оцінка бізнесу, інтересів у бізнесі, фінансових інструментів та нематеріальних активів, у тому числі прав на об'єкти інтелектуальної власності»; - за напрямом 2 «Оцінка цілісних майнових комплексів, паїв, цінних паперів, майнових прав та нематеріальних активів» та спеціалізаціями в межах напряму: 2.1, 2.2

II. ОБСЯГ ТА ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ

Форма навчання:	Очна / Навчання у режимі відеоконференцзв'язку
Загальний обсяг:	8 академічних годин
Кількість кредитів ЄКТС	0,3 кредиту ЄКТС
Мінімальна/максимальна кількість осіб у групі:	15 – 60 осіб
Форми роботи:	лекція, практичний показ, дискусія, практичний кейс

III. ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА КОНТАКТНІ ДАНІ

Організатор:	ПВНЗ «Міжнародний інститут бізнесу» (МІБ)
Місце проведення:	вул. Старокиївська 10-Ф, м. Київ / платформа Zoom
Контактна особа:	Юрченко Ганна Андріївна, телефон: ***067 561 79 84,*** hanna.yurchenko@iib.com.ua
Розробник програми:	Кондрико Анастасія, Кирдан Богдан, Нагул Ярослав

IV. РЕСУРСНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Методичне забезпечення:	Презентації з основними тезами та схемами. Роздаткові матеріали: робочий аркуш кейсу з даними блокчейн-реєстру та котируваннями торговельних майданчиків на задану дату й час, перелік нормативних актів і стандартів.

V. АНОТАЦІЯ ПРОГРАМИ

Спеціальну тематичну програму навчання «Віртуальні активи в практиці оцінювача: технологія, правове регулювання, методологія оцінки» розроблено для формування в оцінювачів системного розуміння віртуальних активів як об'єкта оцінки: від технологічної природи і правового режиму до процедури визначення вартості та її розкриття у звіті про оцінку.

Потреба в програмі зумовлена тим, що віртуальні активи дедалі частіше з'являються в балансах підприємств, у тому числі державних, у майні, арештованому чи конфіскованому в межах кримінальних проваджень і судових спорів, а також у проєктах токенізації матеріальних активів.

Цивільний кодекс України відносить віртуальні активи до цифрових речей, спеціальний Закон України «Про віртуальні активи» ухвалено, але він не набрав чинності, а національні й міжнародні стандарти оцінки окремих положень щодо віртуальних активів не містять.

Програма складається з трьох частин: технологічної (блокчейн, гаманці, типологія віртуальних активів), правової (законодавство України, регулювання ЄС, стандарти прозорості, судова практика) та методологічної, що завершується практичним кейсом із визначення вартості активів гаманця на задану дату й час.

VI. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ПРОГРАМИ

Мета:

- сформувати в оцінювачів системне розуміння віртуальних активів як об'єкта оцінки: від технологічної природи і правового режиму до процедури визначення вартості;
- надати практичні навички визначення вартості віртуальних активів відповідно до Міжнародних стандартів оцінки, МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» і вимог законодавства України та розкриття результату у звіті про оцінку.

Основні завдання програми:

1. Ознайомити з технологією розподіленого реєстру, механізмами консенсусу, видами гаманців і роботою з блокчейн-експлорерами для фіксації залишків і операцій.
2. Розглянути регулювання віртуальних активів в Україні та ЄС, міжнародні стандарти прозорості, правовий статус оцінювача і практику використання звітів про оцінку як доказів.
3. Навчити визначати, чи є конкретний віртуальний актив об'єктом оцінки майна, і який документ за результатами складає оцінювач.
4. Опанувати вибір виду вартості й ринку котирування, фіксацію дати й часу оцінки, межі коригувань і застосовність підходів до оцінки.
5. Сформувати навички перевірки об'єкта і контролю над ним, розрахунку вартості та формулювання застережень у звіті про оцінку.

VII. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ (ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ)

Після успішного завершення програми слухачі зможуть

Знати: технологічну основу віртуальних активів, їх види та наслідки цього для оцінки; правове регулювання віртуальних активів в Україні та ЄС і вимоги до звіту про оцінку як доказу;

межі застосовності підходів до оцінки віртуальних активів і допустимих коригувань.

Вміти: фіксувати залишки та операції за даними блокчейн-експлорера; кваліфікувати віртуальний актив як об'єкт оцінки й визначати, який документ складається за результатами;

обґрунтовувати вид вартості та ринок котирування, коректно фіксувати дату й час оцінки.

Отримають навички: розрахунку вартості активів гаманця на задану дату й час;

перевірки об'єкта і контролю над ним до початку розрахунку;

формулювання застережень щодо правового статусу об'єкта та джерел даних у звіті про оцінку.

VIII. СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Викладачі	Форма проведення
1	Тема 1. Цифрова анатомія Web3: блокчейн, інфраструктура гаманців та класифікація віртуальних активів	2	Кондрико Анастасія	Лекція, практичний показ
2	Тема 2. Правове регулювання та судова практика у сфері оцінки віртуальних активів	2	Кирдан Богдан	Лекція, дискусія
3	Тема 3. Віртуальний актив як об'єкт оцінки: кваліфікація, вид вартості, вибір ринку	1	Нагул Ярослав	Лекція, дискусія
4	Тема 4. Дата і час оцінки, вхідні дані, межі коригувань і підходи до оцінки	1	Нагул Ярослав	Лекція, дискусія
5	Тема 5. ПРАКТИКУМ: визначення вартості активів гаманця на задану дату й час	2	Нагул Ярослав	Практична робота над кейсом
РАЗОМ:	**Всього годин:**	**8**		
	Всього кредитів ЄКТС:	**0,3**		

IX. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Тема 1. Цифрова анатомія Web3: блокчейн, інфраструктура гаманців та класифікація віртуальних активів

Технологічний базис децентралізації: поняття технології розподіленого реєстру (DLT), транзакцій, нодів та механізмів консенсусу (Proof-of-Work / Proof-of-Stake). Блокчейн як безальтернативний, захищений від маніпуляцій реєстру речових прав.
Анатомія криптогаманців та аудит транзакцій: кастодіальні (біржові) та некастодіальні (програмні й апаратні) гаманці. Робота з блокчейн-експлорерами: пошук операцій за Transaction ID / Hash ID для точної фіксації суми та часу, що критично для визначення дати оцінки.
Типологія цифрових активів для розрахунку вартості: забезпечені активи (стейблкоїни USDT / USDC), незабезпечені активи (Bitcoin, провідні альткоїни) та унікальні неколекційні цифрові сертифікати (NFT).
Порівняльний підхід: зріз волатильності, аналіз ринку через CoinMarketCap

Тема 2. Правове регулювання та судова практика у сфері оцінки віртуальних активів

Правове регулювання віртуальних активів: законодавство України, європейський регламент MiCA, міжнародні стандарти прозорості CARF і DAC8.
Правовий статус оцінювача віртуальних активів: права, обов'язки та юридична відповідальність; правові підстави проведення оцінки.
Судова практика у сфері оцінки віртуальних активів: звіт про оцінку як доказ у цивільних, господарських і кримінальних провадженнях.

Тема 3. Віртуальний актив як об'єкт оцінки: кваліфікація, вид вартості, вибір ринку

Віртуальний актив як цифрова річ у системі об'єктів цивільних прав; співвідношення з переліком майна, що може оцінюватися, за Законом України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» з урахуванням проєкту Закону України «Про оцінку майна» (реєстр. № 13435).
Забезпечений і незабезпечений віртуальний актив як різні об'єкти оцінки. Що саме складає оцінювач: звіт про оцінку майна чи консультаційний висновок, і як розкрити кваліфікацію об'єкта у звіті.
Ринкова вартість (market value), справедлива вартість (fair value) за МСФЗ 13 «Оцінка справедливої вартості» та ліквідаційна вартість: сфера застосування, зокрема для арештованого та конфіскованого майна.
Основний і найсприятливіший ринок: вибір майданчика котирування як головне джерело розбіжностей у результатах, його обґрунтування й документування. Наявність активного ринку та її наслідки для обліку за МСБО 38 «Нематеріальні активи».

Тема 4. Дата і час оцінки, вхідні дані, межі коригувань і підходи до оцінки

Безперервний обіг віртуальних активів і неповнота дати оцінки без зазначення часу: мітка часу, часовий пояс, правило зрізу котирування, джерело даних і політика його вибору.
Ієрархія вхідних даних для ліквідних і неліквідних активів; невзаємозамінні токени (NFT) і вхідні дані третього рівня.
Межі коригувань: чому обсяг позиції не є підставою для дисконту при визначенні справедливої вартості за МСФЗ 13 і як питання розміру пакета вирішується вибором ринку та припущеннями щодо способу продажу.
Порівняльний, дохідний і витратний підходи: межі застосовності; чому собівартість видобутку не є базою для висновку про вартість.

Тема 5. ПРАКТИКУМ: визначення вартості активів гаманця на задану дату й час

Фіксація адрес і залишків гаманця за даними блокчейн-експлорера на задану дату й час; підтвердження контролю над активом.
Самостійне зберігання і зберігання у кастодіана: актив і право вимоги до кастодіана як два різні об'єкти оцінки з різним ризиком; перевірка походження активу та її вплив на припущення у звіті.
Вибір основного ринку та котирування на задану дату й час, розрахунок вартості активів гаманця.
Фрагмент звіту про оцінку: застереження щодо правового статусу об'єкта та джерел даних, строк дії висновку про вартість з урахуванням волатильності. Обговорення розбіжностей у результатах учасників.

X. ФОРМИ ТА МЕТОДИ НАВЧАННЯ

- Лекційні блоки з розглядом понять, нормативної бази та стандартів.
- Демонстрація роботи з блокчейн-експлорерами та джерелами ринкових даних.
- Дискусії.
- Практичний кейс із розрахунком.

XI. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ ТА КРИТЕРІЇ

Вид контролю	Форма проведення	Шкала оцінювання
Поточний контроль:	- Присутність на всіх заняттях, - активна участь в обговореннях, - виконання розрахунку за кейсом	Зараховано (із видачею сертифіката) / Не зараховано.